

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 22 Noembrie st. v.

Sînt de necrețut lucrurile, pe care le aflăm din petițiunea adresată Maiestății Sale din partea fostilor grănițeri din ținutul Năsăudului, și pentru tot omul cu sentiment de dreptate claritatea și tonul viril, cu care d-ului advocați Lica și Manu expun cauza Năsăudenilor, este o adevărată mângâiere, — ba, — cine știe? — poate că deocamdată chiar singura mângâiere.

Ori-cât de bine întemeiate ar fi cererile Năsăudenilor, ori-cât de sfinte drepturile lor, trebuie să țină și ei seamă de marile interese comune, care primează, și să se împace cu gândul, că deocamdată nici petițiunea adresată Maiestății Sale, preadrechtului nostru Monarch, nu va pune capăt volnicilor guvernului din Budapesta.

Pe poarta palatului imperial din Viena stau scrise cu litere mari cuvintele „*Justitia Regnorum fundamentum*“ — dreptatea e temelie împărățiilor, — dar' nu vedem aceste cuvinte, când intrăm, ci când eșim din curtea palatului: ele nu sînt puse pe partea despre uliță, ci pe cea despre palat a porții. Și cine ese din palatul acesta, trebuie să plece cu credința, că 'i-se va face dreptate.

Întrebarea e numai când?

Timp de douăzeci de ani, decând sîntem stat constituțional, mulți au căutat, ca Năsăudenii, la Tron mângâiere și ocrotire, mulți s'au plîns de consilierii din Budapesta ai Maiestății Sale, și toți au găsit mângâiere, numai puțini însă și ocrotire.

Căci sîntem țeară constituțională. Au trecut timpurile, când iubirea de dreptate a Monarchului se revêrsa asupra tuturor deopotrivă și nimeni nu putea să pună stavilă voinței împărătesci. Împăratul Iosif II putea odinioară să restituască cu o singură trăsătură de condeiu drepturi răpitate cu toate aparențele legalității, fără-ca să mai consulte pe cineva, ci cedând numai iubirii sale de dreptate. Astăzi n'ar mai pute: pentru-ca să facă dreptate, ar trebui să ceară sfatul, ba

chiar consimțământul unui ministru așa numit responsabil.

Și dacă acest ministru responsabil crede, că este în interesul „statului“, ca să nu se considere o „petiție“, pe răspunderea lui petiția nu se consideră.

Are Coroana dreptul de a-și alege, când vrea, drept ministri oameni, care nu se pun în potrița dreptății. Are, mulțumită lui Dumnezeu acest drept, dar' nu face întrebuintă de el decât atunci, când resoanele de stat, marile interese comune o cer ori o iartă aceasta. Pentru interese mai mult ori mai puțin particulare și mici în comparațiune cu cele comune nu se poate provoca o crasă ministerială, care foarte lesne ar pute să fie punctul de plecare al unei crise politice generale.

Și noi Români, care totdeauna ne-am distins prin credința și alipirea noastră către Casa de Austria și totdeauna am fost gata să răbdăm îndelung, ca să nu îi creăm greutăți coroanei, nu sîntem nici astăzi stăruitori, ci așteptăm tari în credință, că ni se va face dreptatea atunci, când situațiunea va fi priincioasă. Deocamdată ne facem datoria de a informa pe Monarchul nostru despre cele ce se petrec.

Cu atât mai puțină stăruință presupunem la Năsăudenii, care au atât de frumoase tradițiuni dinastice: se vor fi împăcat fără îndoială și ei cu gândul, că deocamdată poate că nu li se va da ocrotirea, pe care o caută.

Dar' o mângâiere trebuie să avem cu toții: convingerea, că petițiunea Năsăudenilor n'a rămas nici ea fără de efect, cum n'au rămas celelalte multe de felul ei, ci a contribuit foarte mult pentru slăbirea încrederii, cu care Monarchul nostru îi distinge pe actualii sei consilieri din Budapesta.

Și numai astfel, adunându-se încetul cu încetul faptele, prin care se produce convingerea, că procedurile actualului guvern ungar sînt în contradicere și cu tradițiunile Dinastiei, și cu interesele monarhiei, numai astfel vom ajunge să slăbim pozițiunea acestui guvern, care preocupat

de nise proiecte nerealisabile, lovesce în cele mai nediscutabile principii de drept.

Înțelegem prea bine, că guvernul ungar ar voi ca fostii grănițeri români să nu fie ei singuri proprietarii fondurilor, pe care ei singuri le-au agonisit, un fel de „castă“ privilegiată, precum ăce ministru. Dar' ei sînt singurii proprietari, și dreptul lor de proprietate este nu numai întemeiat, ci totodată și recunoscut atât de guvern, cât și de Coroană. Nu îi rămâne dar' ministrului decât să se plece în fața unui drept nediscutabil. — Că nu se pleacă, asta e ceea-ce are să-l peardă.

Căci statele s'au întemeiat și se susțin pentru-ca să susțină dreptul fiesce-căruia din cei-ce contribuie la susținerea lor, și regimul, care nu ține seamă de acest adevăr, se pierde el pe el.

Lăsați-l, — le ăcicem dar' fraților nostri români, — lăsați-l să facă, dar' omoriți cu pietri pe acela dintre voi, care v'ar îndemna vre-odată să faceți ca dînsul. Din nedreptățile ce ni se fac să învățăm a prețui dreptatea și a o iubi mai presus de toate.

Plângerea Năsăudenilor la Tron.

(Urmare.)

Maiestate! Uneltirile și amenințările, presiunile făcute asupra reprezentanților nostri, procedura direcțiunii fiscale reg. ung. în procesul familiei Kemény, în legătură cu presiunile dlui comite-suprem Báuffi asupra comunelor noastre, și presiunile ce au încă de a se face, ne împing la convingerea, că comisiunea citată la început decătră preasupus subsemnata populațiune are de cuget de a storce dela umilit subsemnata populațiune fie pe calea împăciuirii sau pe altă cale, sume mari în favorul familiei Kemény ca despăgubire pentru pretinsul usufruct pierdut, în alt mod nu se poate explica, dar' parte procederea direcțiunii fiscale reg. ung. descrisă mai în sus, ear' pe de altă parte procederea ilegală a dlui comite-suprem baronul Báuffi în comitat și chiar în comunele noastre și următoarele fapte dovedesc această procedere:

2. După intentarea acusei prin familia baronului Kemény, și-a ales preasupus subsemnata populațiune cu scopul de a se îngrij de acest proces, un comitat consistător din mai mulți membri acreditați și anume dintre fostii grănițeri, între acestia se aflau și doi funcționari aplicați,

Foița „Tribunei“.

In regatul Carmen Sylvei.

(Urmare.)

Prin o poartă arcadată, aședată în fața intrării din cealaltă curte, eși în drumul larg, care, urcându-se din părțile mai joase ale văii, trece pe aici drept în valea ce se ridică la Ost spre Bucegi. Mai la vale, în dreapta coastei pieșișe și acoperite cu pădure, se aude murmurul Peșului. O deasă pădure de brați și de fagi închide drumul din ambele părți. Ceva mai departe printre aceste două vii ziduri de o verdeață întunecată, cam unde ele par a se sfîrși, sub brădetul depărtat în ceață albăstrie, strălucesc în zarea soarelui de dimineață cele două turnuri mai înaintate ale castelului, ridicându-se cu înaltele lor acoperișuri cenușii de pe colina verde și puțin înclinată ce poartă acest locaș regal. Nu se poate descrie farmeul tainic, drăgălaș și singur în felul lui, pe care-l are această primă vedere a câtorva părți din castel. Și cu ăi, cât am stat la Sinaia, l'am simțit cu aceeași putere de câte-ori am eșit din curtea mănăstirii.

La stînga drumului ce duce spre castel terenul se ridică la început încetinel, apoi tot mai pieșiș până la un platou, pe care se află o grupă

de ziduri pline de originalitate, așa numitele case de vânătoare, pe care-mi rezerv a le descrie.

Din pământul pădureț al coastelor, acoperit cu pajiște deasă și cu mușchiu îmbelșugat se înalță, înainte de toate, la potrivite depărtări, ca să aibă fiesce-care loc și să nu se jignească unul pe altul în creștere, nise brați de dimensiuni ne mai pomenite și cu crengile desfășurate în toată splendoarea. Cu cât înaintezi apoi spre Apus, cu atât mai mult se apropie coloanele urieșe ale acestor trunchiuri una de alta și cu atât mai spornic se îndesuesce printre ele tufișul de brad și de fag. Preste un pod de peatră drumul trece apoi Peșul, care vîrsându-se aici, despre Sud, din pădure, se aruncă în mai multe cascade spumegoase preste bolovanii de peatră și se răpede la vale prin deasa pădure de fag dela dreapta.

Aici vederea e deschisă.

În mijlocul acestei răriști întinse, pe acea colină puțin înclinată și acoperită cu iarbă proaspătă și de o sucoasă verdeață, la locul deschis unde numai pe ici pe colo a mai rămas câte un brăduț, aici se află castelul vîdut în toată întinderea lui, cu toate neregularitățile vesele, caprițioase și atrăgătoare ale formelor lui, eșind cu o grație adimenitoare din cununa straturilor de flori ce-l încungiuță cu cerdacurile, turnurile, galeriile și acoperișurile lui ascuțite, cu pergolele acoperite de frunziș tomatic roșit, stă în fața noastră scos de lumina

caldă a soarelui în toate colțurile lui la iveală din zidul verde întunecat al pădurii de brad, ce se ridică despre nord-est, cu totul aproape, acoperind coastele aici de tot pieșișe.

Ce deosebire în asemănare cu castelele de munte ale nenorocitului Rege romantic, pe care le visitasem cu vre-o 5—6 septemăni înainte!

Aici totul poartă adimenitoarele semne ale unui locaș plin, care te invită să intri și să stai. Înaintezi pe largul drum până la porțile locașului regal și nimeni nu te opresce să te apropii, ca să încungiuri zidirea, să o privești din apropiere și să te bucuri de toate amănuntele arhitectonice ale ei, admirând spiritul, care le-a plămuit și mâna măiestră ce le-a executat. Ceea-ce îi dă acestui castel nota individuală nu e somptuositatea mândră, nu bogăția luxului, nu fantastica îndrăzneță, care nu știe de frâu. În acest castel totul respiră o intimă poezie casnică ce isvovoresce, ca totdeauna în casurile de felul acesta, din firea, din felul de a vedea și din viața celor adăpostiți în el, care și-au alcătuit și împodobit casa potrivit cu propriile lor condițiuni de existență și cu frumoasele lor inclinări.

Iarba de pe colină și de prin poiențele de dimpregiur fusese tocmai ear' cosită de nise țerani și aierul curat era plin de cel mai plăcut din toate miroasele, mirosul fînului de curînd cosit, străbătut pe puternicul miros al brădetu-

și anume Nicolau Besianu fost contabil comitatens, și Gavrilă Manu fost fiscal comitatens.

Abia a luat dl comite-suprem conducerea comitatului, în calitatea sa de comite-suprem provisor, și unul dintre cele dintăiu lucrări ale sale a fost, a îndepărta cei doi membri ai comitetului nostru din funcțiunile lor.

Sub un pretext nemernic, cel dintăiu a fost tras în cercetare disciplinară și sub presiunea dînsului a fost destituit din oficiu, recursurile sale către înaltul minister nu au avut nici un folos, din cauza intervențiilor privitoare ale dlui comite-suprem, cu toate că fapta, care 'i-s'a imputat, dacă ea este o faptă vrednică de pedeapsă, cel mult ar fi fost putut pedepsită cu o dojană.

Asemenea a suspendat îndată după aceea pe fiscalul comitatens, din oficiu și leafă, pentru-că în interpretarea legii privitoare la concesiunea fiscalilor comitatensi pentru a pute exercia ei și advocatura a fost de o altă părere, și fiindcă acela 'i-s'a opus cu recuse, și nu s'a știit a-i spune adevărul în față, atât 'l-a șicanat, până-când acesta 'și-a dat demisiunea din oficiu.

Dlul comite suprem nu 'i-a fost pe plac, a avé în oficiul comitatens fosti grănițeri, respective descendenți de ai acestora, ba chiar membri de ai comitetului înființat cu privilegiul procesului Kemény-esc.

Nu a întrelăsat dl comite suprem a suspecta preaumilit subscrisa populațiune, mai ales însă pe inteligența ei din Năsăud în ceea-ce privește politica, ca în modul acesta să-și ajungă mai în grabă scopul.

Timp scurt după primirea conducerii comitatului, soși la ordinul seu protonotarul comitatens însoțit fiind de un ofițer de gendarmerie și mai mulți gendarmi, în librăria în cea mai mare parte înființată decătră corpul profesoral năsăudean, și făcū aici cercetare sub pretextul, că acea librărie stă în legături de comerț cu librării străine, și că acolo se vînd cărți, scrieri și opuri, cari sînt primejdiioase statului. — Resultatul cercetării a dovedit, că acolo se vînd numai cărți pentru copii, ear' judecătoria reg. ung. cercuală din Năsăud ca judecătoria criminală, a sîstat cercetarea din lipsa ori-cărui obiect, ce ar constitui o faptă penală.

Actele de investigare aflătoare la această judecătoria cercuală pot dovedi adevărul datelor de mai sus.

Împregiurarea, că abia s'a fost sfîrșit cercetarea prin protonotarul comitatens, ear' foile publice din Cluj au colportat încă ăia următoare scirea, după care s'ar fi aflat în librăria din Năsăud cărți, scrieri și opuri aduse din străinătate, oprite și primejdiioase statului, ne îndreptătesce la presupunerea, că dl comite suprem 'și a procurat el însuși aceste arătări, ear'

lui. Colțurile prăpăstioase ale Bucegilor erau acoperite cu un gingaș vîl de ceață argințiu albastră.

Preste brați, preste fagi și preste pajiște se revêrsau rațele calde și liniștite ale soarelui, în care acoperișurile de lespeți ale castelului străluciau ca argintul poleit. Nu se mișca nici o ramurică în brădet, nici o frunză pe fagi ori în tufișuri. Bătăile din timp în timp ale ciasornicului din turn, murmurul și șopotetele Peșului ce trecea prelîngă mine prin albia lui îndesuită între bolovani și mărginită de ierbiș bogat, din când în când sunetul clopotelor dela mănăstire, aceste erau singurele sunete, ce străbăteau prin tainica liniște a dimineții.

Pus în fața colosalelor masse de munți și de păduri, ca proporțiuni, castelul, se înțelege, pare neapărat mai mic decăt ce în adevăr este, deși nu este unul dintre marile palaturi încăpătoare, ci atât în exteriorul, cât și în interiorul lui păstrează cu toată consecunța caracterul reședințelor de vară și al tignitelor castele de petrecere. Una dintre fațadele principals, mai lungi, e întoarsă spre meadă-ăi. La oare-care depărtare, despre apus, se ridică înaintea ei o casă de cavaleri, zidită în același stil, care, împreună cu zidirea principală, încheie cu aceasta o curte deschisă.

(Va urma.)

această presupunere e cu atât mai justificată, cu cât pe de o parte după sistarea cercetărilor oficiale era o datorință de oficiu a d-lui baron Bánffy ca comite suprem, de altă parte o datorință de onoare ca nobil și baron, a arăta judecătoriei pe acel denunciant, care a îndrăznit fără de cel mai simplu motiv a suspecta politicesce pe întreg corpul profesoral din Năsăud, și a cere pedepsirea lui; aceasta însă până în ziua de astăzi nu s'a întemplat.

4. Cum s'a arătat mai sus ad a) comunele foste grănițeresci pentru suportarea enormelor spese în procesul cu familia Kemény, cum și pentru suportarea acelor spese, cari le vor avea reprezentanții lor cu ocaziunea călătoriei la Budapesta, cu scopul de a procura din arhive documente, au destinat comunele părțile cari le compet lor din veniturile drepturilor de cămărită, și cari aveau de a le ridica dela administrația fondurilor.

Abia a fondat dl comite suprem despre aceste, și îndată a sistat extradarea acestor sume prin ordinațiunea ddo 12 Septembrie 1885 Nr. 1161, și administrarea acestei sume a încredut-o casei comitatense, ca comunele, din lipsa mijloacelor pentru a purta procesul, să fie silite la o împăciuire cu familia Kemény, sau a perde procesul.

Tot cu acea intențiune a ordonat amintitul domn comite suprem tuturor comunelor, aparținătoare fostului regiment II român de grăniță, precum dovedesc actele preasupuse alături aici sub /24—26, a vărșă la cassa comitatului sumele de bani primite sau cele cari au încă de a se primi din veniturile pădurilor, chiar și contractele, cari s'au făcut asupra vândării acestor păduri numai cu acea condițiune le-a în-cuviințat decâtă autorități, ca prețul vândării să nu se verse în cassa comunei, ci în cassa comitatensă.

Dela comunele, în a căror cassă au încurs sume mai mari din vândarea pădurilor sau din alte venituri, și cari sume le-au pus spre fructificare în casse de păstrare, s'au luat libele de depunere prin recuierarea gendarmeriei și prin amenințarea cu arestarea primarilor și cassarilor comunali, și s'au depus la comitat. Interesele dela capitalele depuse se predau lor numai prin autorități și pentru scopuri destinate prin înțirirea comitelui suprem, se înțelege, că plățirea peselor procesuale în sus amintitul proces din interese nu poate să se facă.

Recursele și plângerile comunelor în contra acestei dispozițiuni arbitrare, au fost respinse decâtă înaltul minister reg. ung. de interne, precum se dovedesc prin actele alăturate aici sub /27—28, și în care se spune apriat, că nimitul înalt minister nu se amestecă în afacerile dlui comite suprem ca comisar regesc; preasupus subsemnata poporațiune e pusă — în înțelesul decisiunii ministeriale amintite mai în sus — afară de scutul legilor existente, și e lăsată la arbitru și dispozițiunile nedeterminate ale dlui comite suprem baronul Desider Bánffy.

Presidentul comisiunii aleasă decâtă umilit subscrisa poporațiune în afacerile procesului contra familiei Kemény, mai ales însă vicarul foraneu din Năsăud, a convocat la o ședință reprezentanții acestei poporațiuni, — cu scopul unei sfătuirii asupra procedurii ce e de a se lua mai departe cu privire la proces; — adunarea și sfătuirea acestora a fost însă interzisă din partea comitelui

suprem precum se vede din ordinațiunea dată de acesta și alăturată preasupus aici sub /29 — de aceea preasupus subsemnata poporațiuni nu-i este iertat a se sfătui în afacerea procesului.

(Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, 20 Noembrie st. v.

Un *pater peccavi* în felul seu e astăzi la ordinea zilei în Ungaria. După-cum se scie, ministrul de comerț ungar, contele Paul Széchényi a ținut zilele aceste o vorbire alegătorilor sei din Kaposvár. Toate foile unguresci au reproducesc această vorbire, în care se află, cu deosebire în ceea-ce privește convenția comercială cu România, o mulțime de enunțări ce ar pute să fie foarte supărătoare pentru statul vecin.

Foaia de statul seara a țiarului „Pester Lloyd“, care, între parentese fie dis, a reproduș și el întocmai ca și celelalte foi unguresci faimoasa vorbire a ministrului nostru de comerț, desminte în mod oficial tot ceea-ce a dis contele Széchényi despre convenția comercială cu România.

Precum aflăm, — își începe oficiosul Entrefilet-ul seu — cuprinsul vorbirii, ce a ținut zilele aceste ministrul de comerț contele Széchényi înaintea alegătorilor sei din Kaposvár, a fost în mai multe locuri, și anume acolo unde ministrul vorbeste despre negocierile cu România, foarte schimonosit reproduș. Înainte de toate ministrul nu putea să dică, că înainte de asta cu șeci ani nimeni n'a recunoscut independența României, ci a dis numai, că înainte de asta cu șeci ani noi am fost cei dintâi, care am încheiat cu România independentă o convenție comercială. Mai departe contele Széchényi n'a dis, că noi am întrerupt negocierile, ci din contră că acelea le-a rupt România în urma greutăților ce s'au ivit. Numai decâtă după aceea ministrul a dis, că dela România atfără deci să facă cel dintâi pas pentru reînceperea negocierilor, și nu, precum se dice în raport, că ea a trebuit să se roage pentru convenție. Spre a nu mai înșira aci toate amănuntele ce s'au reproduș fals, ne mărginim în sfârșit a constata, că ministrul contele Széchényi n'a făcut amintire nici de o schimbare în ministerul României, cu atât mai puțin de noua negocieri ce s'ar fi început deja; adevărul e, că el a declarat, că pasul dintâi spre apropiere s'a făcut deja și e speranță, că se vor pute ține negocieri, ce vor duce la o convenție multumitoare.

Dacă modul, cum ar fi vorbit ministrul unguresc de comerț despre compacișcenții români, a deșteptat îndreptățitele susceptibilități ale acestora, noi îi putem pe deplin liniști, deoarece în realitate ministrul n'a scăpat nici o vorbă, care ar fi în stare să vame delicatessa ce se cuvine față cu guvernul român și cu poporațiunea română.

Se pare deci, că contele Széchényi a dis tocmai contrarul la ceea-ce voia sau avea să dică, și acest fapt e destul de regretabil, dacă nu chiar ridicol.

Deputațiunea, pe care a ales-o Sobrania bulgară și a cărei misiune e de a împărțeshi puterilor dorințele Bulgarilor

în ceea-ce privește ocuparea tronului bulgar, a plecat în sfârșit alaltăieri din Sofia. Intrigei diplomației rusesci, care se ascunde după spatele Porții, nu i-a succedea să împedescă plecarea ei. Deputațiunea va avea să declare cabinetelor, că în Bulgaria nimeni nu dorește candidarea principelui Nicolae din Mingrelia, care se razimă pe acel curios punct de plecare, că fiind el adjutant al Țarului are să asculte de acesta și prin urmare să accepteze tronul Bulgariei.

Din Sofia i-se împărțese dealtmin-trelea țiarului „Vossische Zeitung“, că Rusia voese prin Poartă să numească pe Mingreliaul de guvernor-general pentru Rumelia-Orientală creștind, că prin aceasta va pute mai ușor, câștigă pe puteri, decât cu aședarea lui pe tronul bulgar. Se intenționează a introduce apoi pe principele Dadian în Rumelia cu o escortă militară turcească sub comanda unui general rusesc. Aceste se se fi proiectat în Constantinopol în cea mai mare taină.

În fața realizării acestor planuri stă însă protocolul din Constantinopol, care conține dispoziția, că principele din Bulgaria are să fie numit guvernor-general pe cinci ani în Rumelia-Orientală.

„Pol. Corr.“ comunică din Londra, că faimele, care se colportează în toate părțile despre retragerea candidării principelui din Mingrelia din partea Rusiei, a colo nu află creștind. Afacerea se află încă tot în vechiul ei stadiu și nu s'a întemplat până acum nimic din ceea-ce s'ar pute concluda, că Rusia se ocupă de candidarea Mingreliaului cu mai puțină serioșitate ca până acum.

Din Bucovina.

(Informațiuni particulare ale „Tribunei“.)

Expozițiunea din Cernăuți.

(Urmare.)

Paviloane au mai aședat direcția bunurilor fondului religios gr.-or. din Bucovina, în cari erau aședate toate produsele agronomiei și ale băilor de pe moșiile fondului împreună și cu o cămeșă de zale antică aflată decâtă un ampoi al ei în munții Bucovinei, — direcția herghelilor statului, cari erau însă postați într'un grajd deosebit, — a baronului Valerian Capri din Verencianca, în care erau expuse grănele produse pe moșia lui și într'un grajd deosebit oile și caii din herghelia d-lui; a industriei de casă, unde erau lucrurile de casă din mai multe districte ale Bucovinei; a dlui Morbitzer pentru fabrica lui de ciment din Straja, foarte frumos și elegant arangiat; pentru mobilarea caselor.

Pentru noi Bucovinenii au avut cea mai mare însemnătate desigur pavilionul industriei de casă. Aici se opriau cu predilecțiune oaspeții cei mari ai expoziției. A. L. archiducii Carol Ludovic și Rainer, contele Diedusitichi, Eberhart, Falkenhayn, ministrul agriculturii etc. Pavilionul acesta a fost în toată vremea expoziției mândria noastră a Românilor, fiind privirile mai tuturor oaspeților îndreptate spre el. Atăci era aședată toată munca geniului român de atăția și atăția secolii de viață și aici vedeam progresul muncii românesce, conservate în coliba țerănească, în cotro străinismul

nu pătunsesse și nu delăturase viața românească. Aci mulți au stat gândindu-se, că ce industrie așteaptă țeara Bucovinei, dacă s'ar da direcția adevărată muncii țeranului nostru. Un element nou va pătunde desigur în tehnica industrială și multe motive, care lipsesc în industria de artă și după care înzadar caută și meditează geniile industriei, le va căpăta ea, dacă această industrie casnică românească până acum abandonată și desprețuită va fi ridicată și cultivată. Dovada cea mai bună a ne sicut foliurilor și scaunele doamei cavaliere de Grigorcea, care le îmbrăcase cu brănele țerănesce și care le cumpără A. L. archiducii, și cu care de acū vor orna palaturile archiduciale. Prelungă că sînt foarte trainice ele sînt de o frumșetă rară și decorațiunile în feshetură le dă un mister, ce-l aflăm numai în orfevrăria modernă la tururile și motivele luate din cultul religios goto-scitic din anticitate.

Pavilionul industriei casnice avea forma unei cruci; el consta dintr'un vestibul și tractul de mijloc, în care au fost aședate lucrurile din districtul Cernăuților, și din două aripi, din care în cea stângă au fost depuse din districtele rutene, ear' în cea dreaptă din cele române ale Bucovinei. Regula asta însă nu se observase strict, căci în despărțimintele aceste se află și obiecte, cari ar fi trebuit să fie în alt despărțimēt. E drept, că lucrurile au sosit de-abia cu două zile înaintea deschiderii, și nimeni lor era așa de mare, încât anevoe se puteau orîndui. Și pavilionul era prea mic pentru obiectele trimise dela țeară, ce ar fi fost, dacă țeranul român ar fi avut încredere în expoziție, și ar fi trimis tot ce produce el. Multe obiecte de mare artă au fost acoperite cu ștergare sau cămeși, încât de-abia pe la sfârșitul expoziției s'au zărit de vre-o câțiva curioși vizitatori. Asta s'a întemplat cu șahul și crucea sculptată a dlui Orban, un cap de operă, dar' care durere, n'au fost premiate. Dacă comparăm alte lucruri premiate cu opul dlui Orban, ne vine mirarea de juriul, care era format pentru industria casnică. Multe persoane au căpătat premii, fiindcă se osteniră puținel de a aduna unelte casnice industriale românesce, și e mirare, cum de s'a putut omite premiarea unui astfel de op.

În vestibulul pavilionului au fost expuse lucrurile casnice din districtul Cernăuților. Toate comunele districtului au fost reprezentate. Mai ales erau reprezentate comunele Boiani, Ciahor, Mamaesti, puțin Lencouți, Reuna, Voloca, Michalcea, Toporouți și Ostrița. Celelalte comune ale districtului (preste 28 de sate) n'au participat de loc. E de constatat, că nu s'au trimis toate lucrurile casnice aflătoare în district.

Așa a trimis din comuna Boian, lîngă granița Moldovei și Rusiei; Sfecla Domnica o batistă de nuntă și Sfecla Iacob covoare, cămeși femeiesci și brăne, ear' Sfecla Simion prelîngă aceste și un ștergar și Sfecla Ioan a lui Alexandru o traistă, Bota Ioan și Gorda Ioana Petru o cătrință.

Din Ciahor s'au trimis covoare, ștergare decâtă Ștefureac Petru, Cierneiu Vasili, Tichon Ștefan al lui Iordache, Cmaro Ioan, Cilievici Sandu și cămașă și năframă de Cobliuc Teodor. Cămeși, năframă, brăne, horbote s'au trimis din Lencouți de Fochi Andreiu etc., ear' Voevidea Dumitru năframă en dessen cu fire de aur. Toale s'au trimis din Molodiv decâtă Pepele Mihalache al lui Ioan; un covor de părețe și un costum românesc de sərbătoare împreună cu salbă a trimis Ciepșca Dumitraș din Cucur-mare.

Din Viena.

— 1 Decembrie n. 1886.

A sosit iarna. — Reuniunea pentru îngrijirea universitarilor bolnavi. — Iubileul de 25 ani al ei. — Jidani ca patrioți maghiari. — Procesul în afacerea catastrofei dela Mödling.

Cu toate că acum două săptămâni presimțisem, că iarna are să se înceapă în curēnd, totuși se pare a fi venit prea iute. Prea ne-a surprins.

Tocmai făcui o tură pe „Ring“, dar' se vede, că decānd a trecut luna lui Faur, au mai fost multe alte luni mai călduroase la mijloc, în decursul cărora m'am desvęțat dela suportarea acelei impresii aspre, care te atinge la începutul iernii în formă de frig. Zgriburesc.

Termometrul s'a coborît sub nulă. Umeđeala stradelor a înghețat. Mersul trecătorilor e foarte grăbit. Duruital necontent al trāsurilor, cari bat din zori până seara pavagiul stradelor, par'că a devenit mai intensiv, mai lung și totodată mai infundat. Iarba promenāđii de cătră seară e acoperită cu o brumă albă și groasă, încât ți-se pare c'a nins. Flacăra miilor de lampe de gaz, cari au misiunea să lumineze stradele totdeauna întunecoase ale Vienei, — luptă zadarnic cu vintura necoșurată de bură, care se viră prin toate unghișele urtelor ca o masă colosală de vată albă, prin care, ca să poți trece, îți vine să-ți rupi cu mănile loc. De 10 pași nu mai veđi trecătorii. Ear' la 20 de pași nici

o zare din lumina lampelor de gaz nu mai poate străbate.

A sosit iarna!

Mai mult pipāind cu bastonul, trec din stradă în stradă. Și pasii mi-se iușesc mereu. În sfârșit ajung acasă. Alerg pe trepte la deal. Întru în odaie.

Ah! ce surprindere plăcută!

Focul arde vesel în sobă, răspāndind o căldură molatică, ce te atinge atât de bine, atât de prietinesce. Spiritul omului, asupra căruia se vede, că frigul are aceeași influență, ca și asupra materiei, ese din starea comprimată, în care se afla mai adineaori, începe a se mișca mai vioiu. L-a scos căldura din letargie, l-a eliberat de sub presiune. Trebuie să-ți caut o ocupațiune. Și i-am aflat îndată. M'am apucat să Vę scriu. Căci am multe de a Vę împărțeshi.

Sāmbătā în 27 a lunei trecute ți-a serbat reuniunea pentru îngrijirea studenților bolnavi iubileul de 25 ani în sala festivă a universității.

Înainte de ce aș schița decursul acestei festivități, afu de lipsă a Vę comunica unele amănunte asupra acestei grandioase instituțiuni de binefacere, asupra trecutului ei, asupra scopului ce urmărește și a mijloacelor, de care se folosește spre ajungerea lui.

„Verein zur Pflege kranker Studierender in Wien“ s'a înființat la inițiativa rectorului de atunci al universității, Ioan de Oppolzer, la anul 1861.

Mulțumită spriginului, pe care l'a oferit publicul din afară, capitalul fundamental, adunat din taxele primilor membri ordinari, s'a putut spori în decurs de 2 săptămâni de zile cu 10,000 fl. v. a.

În decursul acestui pātrar de secol al existenței sale, societatea numită a îngrijit de 44,000 de studenți bolnavi, spesānd cu totul preste 200,000 fl. Cu toate aceste ea dispune ađi de un capital activ de 129,000 fl. v. a.

Și este aproape de neprețuit binefacerea unei astfel de instituțiuni într'un oraș așa mare, unde cei mai mulți dintre studenți fiind străini, și în cas de boală sînt lāsāți în voia Domnului și în cele mai multe casuri expuși peririi.

Societatea are în Viena preste 100 de medici în serviciul seu, între care și capacitățile medicale dela universitate. Pentru studenți, cari sînt membri ai acestei societăți, se află la spitalul general o secțiune separată, arangiată cu tot confortul, provăđută cu bibliotecă, casină, fumătoriă, personal de serviciu etc.

Tractarea medicală, medicamentele, toate se fac gratuit, respectivo pe spesele societății, care în cas de lipsă trimite pe membrii bolnavi la băi din țeară și străinătate, provăđendu-i cu spesele necesare. În cas de moarte, societatea îngrijesece earăș pe spesele sale de înmormēntarea cuviincioasă după ritul și confesiunea defunctului. Toate aceste pentru o taxă de 3 fl. pe an.

Societatea are de present 1139 membri ordinari, toți ascultătorii de studii academice. Între acestia Ungaria e reprezentată cu 231, Transilvania cu 32, ear' România cu 64 membri.

Solemnitatea iubilară se începu cu un cor executat de reuniunea de cāntări a studenților. Cuvēntul festiv il roști rectorul magnific al universității, Dr. Robert Zimmermann, care a fost și el unul dintre membrii cei dintāi ai reuniunii înființate acum 25 de ani. Vorbirea plină de suflet fū viu aplaudată. S'a cetit apoi o scrisoare a clironomului Rudolf, care ca protector al societății fiind împedecat să asiste la solemnitate, a contribuit de nou 1000 fl. pentru scopul societății.

Urmă cetirea raportului general al comitetului, se mai rostiră câteva discursuri ocașionale, și în sfârșit corul întonă acel cāntec caracteristic al veseliei juvenile „Gaudemus igitur“. Seara a fost banchet.

Duminecă, adecă cu o đi după festivitatea „Krankenverein“-ului, a mai decurs în localitățile universității o mare adunare. Eroii zilei erau studenții maghiari, pardon studenții Jidani din Ungaria. Și sînt mulți patrioți de acestia înferbēnțați la creeri în Viena. În deosebire facultatea de medicină gome de jidani preste tot, și de Jidani unguresci în special. Din Ungaria proprie sînt ascultători de medicină în Viena la

Din Mamaesti au sosit brane, covoare, asmale, pelarii de paie, horbote, cameși, ștergare, trăisti dela Hlibea Mafta a lui Nicolae etc. Strița a trimis numai covoare, ștergare (Todorean Angelina, Caterina a lui George, Purice Domnica, Todorelaria a lui Nistor, Ţurca Domnica a lui Timere), asemenea și comuna Lichalcea (Moscail Michail, Struțiu Maria și Lăușnean Penteleu un portmoneu țerănesc), comuna Rarancea și comuna Toporouți. Popoziție Vasile din Voloca a trimis o statfi, ear' isaruc George din Corovia și Demeniuc Tasiase flașie îmbrăcate cu scobituri de lemn, Cașchievici Dumitru din Mamaesti un car cu 3 bote, o căsuță mititică de lemn, Smereca Varara, tot de acolo coșerci și Gusovati Stefan din Rarancea o cruce din teiu și cadre de icoane. Ista-i industria înaltă de casă din județul Cernașului, unde mai ales devine interesant carul cu trei roate. (Va urma.)

Cronică.

Maiestatea Sa ces. reg. apostolică a dăruit pentru zidirea bisericii gr.-cat. din Măgărei 100 fl.

Sciri militare. S'au concediat și transferat în statul supernumerar cu începutul dela Decembrie n.: căpitanul de cl. I, George Vram, dela reg. de inf. nr. 64 (pe un an cu scut de concediu Görz); căpitanul de cl. II, David Pandria, dela reg. de inf. nr. 2 (pe șase luni cu locul de concediu Sebeșul-săsesc).

Căsătoriile unitare din Ardeal. Curia hotărât, că forul matrimonial unitar din Ardeal, este drept, ca a judeca asupra tuturor căsătoriilor unitare din Ardeal și Ungaria.

O desmintire. Domnul subjude din Nădăud, Floris Virágháti respinge într-o intiminare publicată în „Kolozsári Közlöny“ înveala, că d-sa este autorul corespondenței din Săseud, despre care s'a vorbit sunt acum câteva zile în „Tribuna“ într-un articol subscris de ai mulți Năseudeni.

Atotșcitorii oficioși din Cluj, vorbind despre corespondența din Munții-Apuseni publicată în „Tribuna“ ca confiscarea unei hărți, nu numai reproduc inexact, dar' și totodată și ea-ce nu pot ști, și nici că este adevărat, că ărintele Todescu e autorul acelei corespondențe. ărintele Todescu a autentecat numai copia originalului emis de solgăbirău.

Nouă firmă română. Domnul Ioan Manole din Brașov retrăgându-se din asociațiunea pentru negoțul de produse și comisuni, firma Ioan Manole și Fiuu' a încetat, ear' în locul s'a înprotocolat firma „Diamandi Manole“.

Arnold Ipolyi (Stummer), episcopul com.-catol. din Oradea-Mare a murit în l. c. n. Răposatul a fost un mare „patriot“. Umnețeu se-l ierte! —

† Ioan Deacu, protopopul gr.-catol. din Sebeșul-săsesc a repositat ieri în 3 Decembrie n.

Polonii și Maghiarii. În 13 l. c. n. se a serba în Cracovia aniversarea de 300 ani de când s'a născut regele polon Stefan Báthory. A această serbare va fi reprezentată și universitatea din Budapesta prin o deputațiune. Alaltăieri s'a ținut o conferență cu privire la această serbare și s'a hotărât, a se provoca pentru a parte la serbătorearea aceea atât universitatea în Cluj, cât și celelalte academii din patrie. — Mare va să dăcă, o înfrățire între Poloni și Ma-

ghiari cu scopul de a demonstra în taină contra Rusiei. Vor fi demonstrând, vor fi voidă a mai face poate și altele, dar' până acum sunt încă acrii strugurii.

Crisă teatrală și în Neutra. Directorul Carol Bács, care dă reprezentățiuni de o lună încoace cu societatea sa maghiară în Neutra, s'a simțit silit a declara membrilor, că din pricina necercetării teatrului nu e în stare să poarte și mai departe direcțiunea. Societatea își încearcă norocul pe socoteala proprie, adică pe „proporțiune“. „Între asemenea împregiurări „teatrul național“ zidit cu atâtea jertfe va sta gol deja în stagiunea viitoare“, ăice „Pester Lloyd“. Așa e, dacă nu sunt „patrioți“ destui, ăicem noi.

Omor tâlhăresc în Viena. În împregiurimea Vienei s'a întâmplat earăși un omor. Negustorearea de cărbuni din Hernals, Rosa Mildner s'a aflat în 2 Decembrie cu capul zdrobit pe așa numitul câmp „Fürstenfeld“. Lângă cadavru se aflau petri de mărimea unui pumn, probabil instrumentele de omor ale asasinului. Acesta cu numele Panetz a fost prins în Nicolsburg.

O demonstrațiune anti-maghiară în Petersburg. I-se scriu diarului „N. W. Tgbl.“ din Petersburg următoarele: În circusul „Cini-selli“ de aici a avut ieri loc o demonstrațiune politică. Între alții avea de a se produce și o capelă musicală de Țigani. Când a voit a cânta, se auăiau din toate părțile fluierături și tropotituri. Musicanții au încetat de a cânta și se uitau desperați împregiur. După vre-o câteva minute s'a mai stempărat șgomotul; Țiganii au reînceput a cânta, din nefericire acum însă un „Csárdás“, acum a urmat o vijelie de semne de nemulțumire, și între strigăte „jos cu . . . maghiari!“ „afară cu . . .!“ au fost siliți Țiganii a părăsi circusul. Mai important e aceea, că câni membri din familii mai înalte au luat parte la această demonstrațiune, și poliția — care de altă-dată nu suferia nici o manifestare, — a rămas de tot-indiferentă față cu această demonstrațiune. Atât „N. W. Tgbl.“ se vede că compatrioților maghiari le cresc din ce în ce mai mult simpatia lumii.

Din biblioteca populară bucovineană a apărut nr. 5: „Andrei Ploea Curcanul“, novelă de N. Gane și „Peneș Curcanul“, poezie de V. Alexandri. — Cernași 1886.

Tipografie pentru tipărirea cărților bisericesci. „Telegraphul“ află, că în curând vechia tipografie dela mănăstirea Neamțu va fi reparată și i-se vor înlocui literele cirilice, care le avea până acum, prin literele latine. Această tipografie va servi pentru tipărirea cărților religioase și se va mai adăuga prelungă ea încă un atelier de litografie și iconografie.

Din viața principelui Alexandru de Battenberg. Se spune, că în vre-o câteva săptămâni va ajunge o carte în tărșul de cărți, a cărei aparițiune s'a putut prevedea cu oareși-care trebuință. Ea va purta titlul: „Principele Alexandru I al Bulgariei“. Împărțășiri din viața și guvernarea lui, după amintiri personale de A. Koch. Cartea va cuprinde 15 coale, prelungă portretul principelui se mai află și icoanele castelului seu, al odăii sale de scris și al rezidenței sale Sadrovo. Dl Adolf Koch sta odată foarte aproape principelui Alexandru și încă dela 1879, el a fost predicatorul de curte al principelui, și cunoșcea Oriental încă de mai de mult. Dl Koch încă dela începutul activității în serviciul principelui și-a făcut un ăiar, și acesta va fi prelungă altele materialul principal al împărțășirilor sale. Cartea va apăre în Darmstadt.

Un dar de milioane pentru serviciul credincios. Diarul „Londoner Allgemeine Correspondenz“ scrie: Un dar pentru serviciul credincios, precum poate stă unic în ceea-ce pri-

vesce mărimea lui, se anunță din Dublin. Acolo a dăruit cunoscutul fabricant de bere Sir Eduard Cecil Guinness, contabilul seu Mr. Purser pentru serviciul credincios prestate în decurs de 40 ani, suma de 217,000 punți st. (2,200.000 fl.)

Scrisoare fără de răspuns.

București, 2 Decembrie n. 1886.

Avem atâtea de înregistrat, încât nevrând chiar își pune omul întrebarea: oare într'un cadru de corespondență pută-va, fie chiar și numai pe scurt, să schițeze acele lucruri, care vreme de două luni, decând am intrat în acest sezon, — preocupă întreaga presă și întreaga societate? Și mai ales este greu de a da tabloul fidele al vieții, de pe aici acum, când se petrec atâtea lucruri, de omul nu scie încăntore să privească, pe care să le observe mai înainte, și căroră să le dea mai multă atențiune și creșământ, căci deși nu sântem în Cluj, orașul „culturei“ și al scirilor senzaționale, sântem și noi în sezonul așa numit interesant ori senzațional, când lumea, pentru-ca să nu i-se urască vremea, caută și scoate la noutăți, și unui lucrui, pe care de altădată nici că l-a observat, acum îi dă o importanță de tot mare.

Dar' să nu anticipăm, să le luăm pe rînd, căci nu este lucru mai frumos în lume decât aceea, când omul iubese ordinea și cumpănesce atât vorbele, cât și faptele despre care vorbește. . . Noi avem multe de ăis, de aceea numai pe rînd putem să le luăm. . . Teatru, serate dansante, sərbări naționale, concerte, atentate, frecări politice, cestia vecinilor nostri de preste Dunăre și ear' politica lucrui „de dincolo“, — eată cestiu-nile, care ăilnic sânt discutate, dar' de lămurit poate mai târșiu și mai cu greu se vor lămuri, decât chiar ceea cu „Kultur-egylet“-ul, când discută asupra culturii! (Nu cumva se va lua și aceasta drept ofensă din partea culturistilor?! Iau răspunderea, dar' să se facă procesul aici, să aibă și Bucureștenii bucuria sa!) . . .

O lună și mai bine chiar', decând s'au început reprezentațiunile la Teatrul-național; putem dar' să facem o scurtă dare de seamă asupra acestor reprezentațiuni. Nou nu mult este de vorbit, căci abstracție făcând de piesele „Cucoana Chirița în Iași“ (reluare) și „Socrate și femeia sa“ traducere din franțuzesce de dl Sion, celelalte piese ce s'au pus până acum în scenă, ori că sânt tot cele vechi, cum e „Fântâna Blandusiei“ „Pygmalion“, ori că sânt traduceri, d. e. „Severo Torelli“, „Mândrie și Amor“, „Machbet“ și „O crimă celebră“. Ceva nou de tot nu s'a dat încă.

Rămâne, se vede, ca aceste să se dea mai târșiu, căci de făgăduit, ca în toți anii, multe ni s'au făgăduit. E bine, ori nu e bine acest lucru, las la judecata altora, dar' eu așa cred, că ar fi bine să se dea lucrurile noue la început, ar atrage și public mai numeros, ar încuragă și pe autori, mulți pușini, căți avem, și mai nante de toate am și vedea ceva, ce este al nostru propriu, ear' nu am fi siliți ca să perdem timpul ascultând melodramele franceze, ori asistând cum câte un autor german eri englez își desvoaltă părerea sa asupra diferitelor sentimente ale inimii, cum combate cutare sau cutare obicei, care cu ale noastre n'are a face nici în clin nici în mănec.

Până acum se vede, că direcțiunea Teatrului-național n'a admis acest lucru. A trebuit să vadă, cum publicul prelungă tot talentul și stăruința ce și-o dau actorii, piese ca „Mândrie și Amor“ atrag publicul pe o seară două, și apoi sună a gol teatrul, dacă se dă mai de multe-ori. „La Pygmalion“ anul trecut și la a ăceea reprezentație era îndesuială!

Este, nu-i vorbă, și în aceste lucruri ceva de lăudat. Ne facem cunoscuți cu producțiunile mai de valoare ale autorilor moderni, dar' bucurie numai atunci ar fi în asta, când nus'ar face pe socoteala autorilor nostri, căroră numai ocaziune și încuragare le trebuie, pentru a se ridica, și eu așa cred, să încuregieze și să ridice producțiunile literare române este prima datorie a Teatrului-național. . . Singurul lucru netăgăduit e, că decând se dau aceste piese traduse, altfel valoroase, fleacurile de operete și șansonete, tot străine erau și acele, au dispărut cu desăvîrșire. Un semn bun. . .

Cât despre actori, sânt tot cei vechi. Pe Manolescu îl admirăm și acum de multe ori, Nottara de câte-ori joacă, câștigă întregul public, numai pe Mateescu și pe Iulian îi vedem mai rar, ca în anii trecuți. Ear' partea femeiască decând cu întrarea d-nei Ar. R. Manolescu în corpul artistilor, a câștigat mult. . . E destul să figureze numele d-nei Manolescu pe afșuri, ca publicul să meargă cu bucurie la teatru. . . O ființă, o slabă ființă omenească, și-ți încântă, înfierbentă, își poartă și ridică o

întregă societate de oameni! Plângi și te bucuri cu ea, te înveseleșce și te sbuciumă, și mai presus de toate, te face să te închini înaintea adevăratei artiste!

Opera, merge și ea pe calea ei. Italianii sânt oamenii înselori; de aceea nici decând nu e de mirat, că într-o bună seară ne pomenim cu o ceată de artisti veniți din Italia. Noi în anul trecut îi căutam cu lumina pe ai nostri, căci ai nostri, pușini căți sânt, unul este într-o feară, altul în alta, și cei mai pușini acasă. . . Dar' uitasem, că artistii n'au patrie! . . . Ne-am mai fi bucurat însă, dacă ai noștri ar fi toți aici, desigur că atunci ne-am duce cu mai multă plăcere la operă. . . Să sperăm însă, că ceea-ce s'a început în anul trecut, la anul ori preste doi ani se va continua pentru totdeauna.

Nu ne lipsesc cântăreții străini nici de pe la cafenele, unde se fac concerturi, și dacă va merge tot așa, încetul cu încetul Bucureștii per dinge tot poliglotismul lor și vor deveni un oraș curat național, va perde spoiala caracteristică a capitalelor mari și va deveni un oraș românesc în toate privințele. . .

Serate dansante — berechet! Pe la Bossel, Orfeu etc. își trăiesc oamenii lumea albă, după-cum se ăice pe la noi. Și dacă corespondentul d-voastre dela Viena Vă scria, că Vienezii sânt oameni de petrecere, cum s'ar ăice, apoi și eu pot scrie, că în această privință Românii, și mai ales cei din București, nu s'ar lăsa mai pe jos odată cu apul. . . Să vedă la cheful cu lăutari și apoi să ăici, că Românii nu cunoșce necazul!

Toate ca toate, însă concerturi tocmai ca în acest sezon, ori-când ai căuta, nu găsești în București. Mai în ăilele trecute avurăm ocaziune să ascultăm concertul admirabil dat cu ocaziunea venirii în capitală a artistului Povoci, la care a luat parte tot ce este mai distins și mai pricepător de arte din București, și concertul pianistului Feldau, amândouă în sala Ateului. Pe larg nu voi scrie despre ele, numele, de care este legat și unul și celalalt concert, e destul pentru-ca cetitorul să-și formeze idei despre reușita lor. Și apoi aproape toate jurnalele s'au ocupat, la timp, cu aceste concerte. . . Altă-dată despre altele. I. R.

Serviciul telegrafic

al „TRIBUNEI“.

(De ieri.)

Sofia, 3 Decembrie n. Deputațiunea trimisă la puterile europene, consistătoare din Grecoff, Stoiloff și Kalceff a plecat spre Belgrad, unde ea sosese astăzi și va fi primită în audiență decătră regele Milan. Pe mâne se așteaptă deputațiunea în Budapesta. Consulul englez Lascelles a fost numit ministru plenipotențiar la București.

(De ađi.)

București, 4 Decembrie n. („Agence Havas“.) Aproape toți ofișerii bulgari refugiați au plecat de aici; un anumit număr a trecut în Rusia.

Paris, 4 Decembrie n. Camera a acceptat cu 262 contra 249 voturi amandamentul combătut de guvern pentru desființarea posturilor de subprefecți; Freycinet a cerut suspendarea discuțiunii asupra budgetului. După ședința ministrii s'au dus la Grevy și și-au dat demisiunile.

Budapesta, 4 Decembrie n. Casa deputaților. Istoczy și conșoții au prezentat un proiect de lege cu privire la desființarea tribunalelor excepționale ce există la bursa de mărfuri și efecte din Budapesta precum și la halele de produse și bucate din provincă. Discutându-se proiectul Istoczy-an cu privire la impunerea dării penegoțurile de bursă, referentul György recomandă acceptarea cunoscutului proiect al comisunii. Apponyi așterne un proiect de conclud, provocând pe guvern să prezenteze parlamentului proiectul de lege despre impunerea negoțurilor de bursă în conțelegere cu guvernul austriac.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

50, dintre cari cel puțin 550 sânt Jidani. Uniri neaoși numai foarte pușini vei afla între ei.

Ei, această hordă de Jidani, care representă Viena patriotismul modern ce domnesce în Ungaria, au ținut Duminecă o adunare constantă. Era vorba de înființarea unei societăți academice, care s'a botezat „Összetartás“. S'a decis înființarea societății, s'au ales drept colorii ei, naționalul „roșu-alb-verde“.

Până aici au mers trebile strună.

Dar' urmă cestiuene importantă, de a se lege o devisă-potrivită, care să talmăcească în șipul cel mai fidel acel noian de sentimente patriotice, care băjbăe prin inima Israelului unireșce.

Mare lucru. Ear' gălăgie și mai mare.

„Viribus unitis“, devisă împăratului nostru, și l' s'a părut acceptabilă, deoarece-ce pentru Maghiari n'are îndreptățire istorică! „Házadnak indületlenül légy híve, o magyar“ exprima un lucru care, îndată-ce e vorba de un Jidan adevărat, de sine se înțelege, — era decă superfluă. Șă de aceste păreri sta propunerea comisunii regătitoare, care recomandă primirea devisei: „Extra Hungariam non est vita“. Unul mai cu înțe dintre ei se sculă, void să explice patrioțor sei, că sună grozav de ridicol, când 5—600 Unguri (!) se ocrotesc în Viena sub devisă, „afară de Ungaria nu e viață.“

Zadarnică șfortare!

Orator după orator — se înțelege toți vorbiau în limba maghiară — accentuă importanța istorică națională a acelei devise, care nu s'a putut nasce decăt tocmai într-o țeară ca a Canaanului.

Și astfel se primă cu majoritate de voturi drept devisă „Összetartás“-ului: „Extra Hungariam non est vita“.

Fericită țeara, pentru care se sciu însușești cu atăta sfințenie fiii sei!

Luni a decurs pertractarea finală la tribunalul din Viena în cauza catastrofei, ce a avut loc la 29 August a. c. în urma ciocnirii a două trenuri de persoane la Mödling, aproape de Viena. Jertfele catastrofei au fost 5 morți și 30 de răniți; toți Vienezii. Incidentul interesea decă foarte mult publicul din loc, care umpluse cu desăvîrșire sala cea spațioasă a tribunalului. Acusați erau mașinistul: Trnka și elevul de gară din Mödling Scherer pentru transgresiune în contra siguranței de viață. Publicul s'a purtat foarte ostentativ, aplaudând continu vorbirea procurorului, care cerea pedeapsă aspră pentru ambii preveniți, și întrerupând șgomotos pe apărătorii acusaților. Cu toate aceste tribunalul a achitat pe mașinistul Trnka, ear' pe elevul Scherer l'a condamnat la 4 luni închisoare și purtarea peselor procesuale. Atât condamnatul, cât și publicul s'au arătat nemulțumiți cu sentența. Fleury.

Economie.

Piața din Sibiu, 3 Dec. Grâu hectolitra 74—80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.30, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.40, până fl. 4.20...

Piața din Mediaș, 2 Dec. Grâu hectolitra fl. 4.80 până fl. 5.25; grâu mestecat fl. 3.80 până fl. 4.20; secăra fl. 3.— până fl. 3.20...

Târgul de rimători în Steinbruch. În 30 Nov. n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 39.— cr. până 41.— cr. unguresci grei, tineri 41.1/2 cr. până 42.— cr. de mijloc 41.1/2 cr. până 42.— cr. ușori 41.— cr. până 42.— cr. marfă țerânească, grea 38.— cr. până 39.— cr. de mijloc 39.— cr. până 40.— cr. ușoară 37.— cr. până 40.— cr. românesci de Bakony, grei — cr. până — cr. ușori — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr. transito sârbesci grei 40.1/2 cr. până 41.— cr. transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr. transito ușori 40.1/4 cr. până 41.— cr. îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul pieței din Sibiu

din 4 Decembrie st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Cump., S.88, vënd., S.44. Items include Hârtie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Bursa de Budapesta

din 3 Decembrie st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Cump., S.88, vënd., S.44. Items include Rentă de aur ung., hârtie, Impozitul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Viena

din 3 Decembrie st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Cump., S.88, vënd., S.44. Items include Rentă de aur ung., hârtie, Impozitul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de București.

Cota oficială dela 30 Noembrie st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Cump., S.88, vënd., S.44. Items include Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. București, etc.

Am onoare a aduce la cunoștința publicului p. t., că eu am cumpărat

Cofetăria

odinioară a lui Frideric Klauss și o voi purta mai departe pe numele meu.

Ca și până acum mă voi silii și în viitor a executa în cel mai bun și fin mod toate produsele ce taie în această ramură.

Pentru cercetare binevoitoare se roagă

D. Sadler.

[370] 2-3

Practic dar de Crăciun!

Scut în contra iernii!

Frumos! Calduros! Elegant! Ieftin!

Impermeabil în contra frigului și a umezelii sînt

Jachetele mele bărbătești de iarnă,

produse în fabrica vieneză de jachete bărbătești, pentru ne mai pomenitul preț ieftin de numai

1 fl. 80 cr.

Jachetele mele bărbătești de iarnă sînt cea mai călduroasă și totodată sănătoasă îmbrăcăminte, pentru-că ele țin trupul cald, se dau foarte tare după trup și produc prin colosala lor ieftinătate senzație generală.

25.000 bucăți sînt deja vëndute.

Fiecare, care voește să aibă o jachetă de iarnă frumoasă, călduroasă și trainică, să comande numai decît, fiindcă incurg comande în masă și în cel mai scurt timp va trece depositul.

Mai departe recomand cele mai sănătoase îmbrăcăminte ale mele produse după sistemul Profesor Jäger din lână de oaie fină și deasă de cea dintăiu fabrică din Viena:

Cămeși normale de iarnă, cea mai fină calitate, bucată numai cu fl. 1.50. Ismene normale de iarnă, cea mai bună calitate, bucată numai cu fl. 1.50. foarte călduroase, îndesate și trainice, în cele mai frumoase fasonuri. Ciorapi de iarnă Merino, lungi, groși și călduroși, părechia numai —40 cr. Ciorapi de iarnă Merino lungi, groși și călduroși, părechia numai —50 cr.

1 colecțiune de iarnă completă consistătoare din: 1 jachetă bărbătească de iarnă, 1 cămașă normală de iarnă, 1 păreche de ismene normale de iarnă, 1 păreche de ciorapi Merino lungi sau scurți, în cea mai bună calitate, la olaltă vënd pentru neobișnuitul preț ieftin de numai fl. 4.

Unic și singur a se procura la Wiener Commissionsgeschäft für Winterwaaren Ant. Gans, Wien, III. Kolonitzgasse 6—25.

La comande e destul a se arăta, dacă statura e mare, mijlocie ori mică. Se expediază cu posta în timp de 24 ciasuri în toate părțile Austro-Ungariei prelungă rambursă sau trimiterea înainte a prețului.

Pe nimic!

Cele mai frumoase plaiduri pentru dame.

În urma durabilelor rele rapoarte negustoresci și în urma slabului export mă simt nevoit, a desființa cu ori-ce preț întreaga mea provisiune de 3000 duzine din cele mai frumoase plaiduri, și a le da pentru un preț atât de ieftin, încât prin acela de abia e plătită valoarea lănei brute, decum încă munca și fasonul modern.

Dau deci, câtă vreme ajunge provisiunea: O frumoasă și modernă năframă de cap pentru dame cu fl. —.80 cr. Un frumos, modern și mare plaid pentru dame cu fl. 1.50 cr. și fl. 2.50 cr.

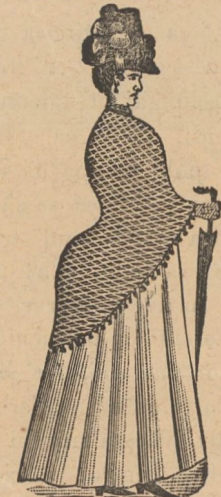
din veritabilă lână de Berlin, în cele mai splendide colori și în cele mai frumoase nuanțe, ca: Bordeaux, granat, drapp-gendarm, brun, negru, roșu, alb, galbin, verde, sur, scoțian, turcesc etc., în 60 de cele mai frumoase fasonuri, cel mai elegant și modern port pentru fiecare damă, pentru casă, stradă, promenadă, bal etc. tot atât de grațios și de practic pentru toamnă, cât și pentru iarnă.

Fiecare damă să se folosească de această favorabilă ocaziune, spre a-și procura aproape pe nimic un plaid frumos și elegant, deoarece-ce în urma comandelor în masă întreaga provisiune va fi vëndută în cel mai scurt timp. La comande mă rog a arăta precis adresa, soiul și culoarea dorită. Se expediază în toate părțile lumii în 24 de oare cu rambursă sau prelungă trimiterea înainte a prețului prin:

Wiener Tücher Fabriks-Niederlage, A. Gans. Wien, III. Kolenitzgasse Nr. 8/25.

Pentru pachetare nu se socotese nimic.

[353] 2-4

Anunț.

[372] 1—

În cancelaria subscribului dela 1 Ianuarie 1887 n. se primesce ca celist un tinăr român, care poșe perfect limba română și maghiară prelung un salar lunar de 8 fl. v., a. cuartir viptul întreg — fără spălatul rufelor. Se vor preferi aceia, cari au deja pra în afacerile notariale, cu deosebire aspiran la această carieră dorind a se pregăti examenul notarial.

Dela diligența și capabilitatea respectivului va depinde îmbunătățirea salariu

Câmpeni (Topánfalva), la 1-a Decembrie 1886.

Ioan Cristea, notar cercual.

În ciuda

[361] 3

vremurilor vecinic rele dau 10 scumpeturi mai pe nimic, numai pe 2 florini; cine nu-i are, să facă datorii, să-și cumpere minunea de marfă, căci în adevăr se plătesce.

Toate 10 obiecte prețioase, o bucată avënd singur o valoare mai mare, decăt costă toate la olaltă, între ele un orologiu mergënd punctuos,

costă la olaltă numai 2 fl.

- 1 orologiu de bronză mergënd punctuos, exact, regulat, cu garanție. 1 port-țigară de spumă sculptat și cu chihlibar. 1 portfoliu de țigări cu împletitură pătrată artificioasă. 1 port-chibrite vecinic de buzunar de gumi tare, de soiul cel mai fin. 1 cravată fină de mătase sau atlas veritabil. 1 drăgălaș ac de cravată potrivit, cu pietre. 1 creion fin de nickel cu peană, plumb și gumi de braci. 1 drăgălaș briciag cu scobitoare și linguriță de ureche. 1 inel, cu diferite pietre. 1 suvenir de Viena ca obiect de haz.

Comande se execută prelungă rambursă de Wiener Specialitäten-Lager „Fekete“, Wien, Hundsthurmerstrasse Nr. 18/3.

Umeđeală, frig nu strică!

Numai fl. 1.85.

Pentru Domni! Pentru Doamne!

impermeabile, călduroase, durabile și admirabil de ieftine sînt desșesutele, potrivite mele

Jachete „civile“

de toamnă și iarnă, pentru domni, dame, băieți și băiete, toate pentru unul și același preț de numai fl. 1.85 pro bucată.

Aceste vestite jachete „civile“ sînt cea mai necesară îmbrăcăminte pentru toți oamenii și se află în deposit în culoare sură, brună, mēlee, drap, bordeaux, albastră și neagră. — Cel-ce are o astfel de jachetă, e mai bine scutit de frig, fiindcă aceste se acomodează ori-cărei forme de trup, și sînt de o valoare neprețuită. Afară de soiul mai sus numit a fl. 1.85 se mai află în deposit pentru dame și soiuri mai fine:

Din lână fină de zephir numai fl. 2.55. Lână brodată de zephir numai fl. 4.—

Drept măsură e destul a însēmna, dacă jachetul se potiesce pentru staturi mari, mijlocii ori mici.

Singurul loc de expediție cu rambursă numai veritabil la

Iuliu Fekete, casă de expediție în Viena, V., Hundsthurmerstrasse 18/3.